

Raadsvoorstel

raadsnummer 2024 26
collegevergadering d.d. 12-03-2024
raadsvergadering d.d. 24 april 2024
paragraaf Bedrijfsvoering
portefeuillehouder F. Schatorjé

ons kenmerk 144872
team RGFINT
steller G.H.J. Lenssen
telefoonnummer +31 77 3596657
e-mail g.lenssen@venlo.nl
datum 7 februari 2024
bijlage(n) 5
datum verzonden

Onderwerp

Voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)

Advies

Het college van burgemeester en wethouders overeenkomstig artikel 61, vierde en vijfde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen tot het besluiten tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) overeenkomstig het aan de raad gezonden ontwerpbesluit.

Aanleiding

Per 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doel om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit geschiedt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rollen van de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen.

Nu op alle gemeenschappelijke regelingen een gelijke verplichting tot implementatie van wetgeving rust (uiterlijk 1 juli 2024), is het initiatief ontstaan vanuit een groot aantal gemeenschappelijke regelingen in de provincie Limburg om hierin gezamenlijk op te trekken. Zij hebben daarbij Boels Zanders Advocaten en het adviesbureau Cooperación gevraagd om als juridisch adviseur op te treden en om het besluitvormings- en wijzigingstraject op inhoud te begeleiden.

In het najaar van 2023 is uw raad in de gelegenheid gesteld om een zienswijze naar voren te brengen ten aanzien van de concept-wijziging van de gemeenschappelijke regelingen. Op basis van de ontvangen zienswijzen zijn de concept-wijzigingsvoorstellen in december 2023 en januari 2024 aangepast. De aangepaste regelingen zenden wij thans toe aan uw gemeenteraad.

Raadsvoorstel

Beoogd effect

In lijn met de systematiek van de Wet gemeenschappelijke regelingen gaan wij niet over tot het treffen van een (college)regeling dan na verkregen toestemming van uw raad. Hieronder moet tevens het wijzigen van de regeling worden verstaan. Pas na uw toestemming kunnen wij een definitief besluit tot wijziging van de regeling nemen.

Argumenten

1. Toestemming door uw raad kan alleen onthouden worden in het geval van strijd met het recht of algemeen belang

Uw zienswijze is nadrukkelijk gewogen in relatie tot de zienswijzen van andere gemeenteraden. In de legal opinion van Boels Zanders en Cooperación, die tevens voorlag toen u uw zienswijze gaf, is gezocht naar formuleringen die juridisch houdbaar zijn. Strijdigheid met het recht is daarmee niet aan de orde. Strijd met het algemeen belang is ook niet aannemelijk: uw raad bepaalt weliswaar eigenstandig of dit aan de orde is, maar de aanbevelingen van de raadswerkgroep Noord-Limburg zijn, in lijn met eerdergenoemde legal opinion, overgenomen. De verschillende facetten lichten wij hieronder nader toe.

1.1. Zienswijzen op voorstellen aan algemeen bestuur

Vijfentwintig gemeenteraden (waaronder uw raad) hebben zich uitgesproken voor het overnemen van het voorstel zoals voorbereid door de raadsledenwerkgroep Noord-Limburg en uitgewerkt in de legal opinion van Boels Zanders/Cooperación. Zes gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap hebben géén vergelijkbare zienswijze aangenomen. Gelet op deze overgrote meerderheid wordt voorgesteld om het voorstel van de raadsledenwerkgroep, zoals uitgewerkt in voornoemde legal opinion, over te nemen in alle gemeenschappelijke regelingen.

1.2. Inspraak / burgerparticipatie

Vijfentwintig gemeenteraden (waaronder uw raad) hebben zich uitgesproken voor het overnemen van het voorstel zoals voorbereid door de raadsledenwerkgroep Noord-Limburg en uitgewerkt in de legal opinion. Zes gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap hebben géén vergelijkbare zienswijze aangenomen. Gelet op deze overgrote meerderheid wordt voorgesteld het voorstel van de raadsledenwerkgroep, zoals uitgewerkt in voornoemde legal opinion, over te nemen in alle gemeenschappelijke regelingen.

Raadsvoorstel

1.3. Evaluatie

Bij de evaluatie is het beeld wat anders. Zeventien gemeenteraden (waaronder uw raad) hebben zich uitgesproken voor het overnemen van het voorstel zoals voorbereid door de raadsledenwerkgroep Noord-Limburg en uitgewerkt in de legal opinion van Boels Zanders/Cooperación. Dat komt er op neer dat twee deelnemers kunnen vragen om een evaluatie, waarna het dagelijks bestuur een onderzoeksvoorstel moet doen. Acht gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap hebben zich uitgesproken voor het oorspronkelijke voorstel, waarbij het algemeen bestuur in meerderheid beslist of een evaluatie moet plaatsvinden, waarna het dagelijks bestuur een onderzoeksvoorstel doet.

Eén gemeenteraad heeft zich uitgesproken voor een evaluatie wanneer 1/4 van de deelnemers hierom vraagt, maar in elk geval eens in de zes jaren.

Zes gemeenteraden hebben zich uitgesproken voor een periodieke evaluatie eens per vijf jaar. Hoewel de meerderheid gering is, wordt toch voorgesteld om het voorstel van de raadsledenwerkgroep Noord-Limburg, zoals uitgewerkt in voornoemde legal opinion, op te nemen in alle gemeenschappelijke regelingen met maximaal veertien deelnemers (de "kleinere" gemeenschappelijke regelingen).

Voor de grotere gemeenschappelijke regelingen (met 15 of meer deelnemers) werkt een dergelijke bepaling naar het oordeel van de externe juridisch adviseurs niet. Dat zou ertoe leiden dat een dergelijke gemeenschappelijke regeling constant onderworpen kan worden aan evaluaties, bijvoorbeeld wanneer twee gemeenten het niet eens zijn met een door de overgrote meerderheid gekozen route. Om die reden wordt voor Omnibuzz, de Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschap Limburg (BSGW), de Veiligheidsregio en Gemeentelijke Gezondheidsdienst Limburg-Noord en de Regionale uitvoeringsdienst Limburg-Noord voorgesteld om te kiezen voor het alternatief waarbij ééns in de vijf jaar verplicht wordt geëvalueerd.

1.4. Begrotingsprocedure

In een vroeg stadium is reeds toegezegd dat in de gemeenschappelijke regelingen wordt verwerkt dat de ontwerpbegroting voor 30 april aan de gemeenteraden (provinciale staten resp. algemeen bestuur waterschap) moet worden verzonden. Dat in de gemeenschappelijke regelingen is verwerkt. Zoals in de legal opinion is opgenomen kunnen hieromtrent dan nog nadere werkafspraken worden gemaakt.

Raadsvoorstel

2. Het onthouden van toestemming heeft vergaande consequenties

Om aan de implementatietermijn van de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen te voldoen dienen wij als college vóór 1 juli 2024 een besluit te nemen tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling, opdat de gewijzigde regeling op 1 juli 2024 in werking kan treden.

Mocht uw raad besluiten om de toestemming te onthouden, dan geven wij u mee dat de voorgestelde wijziging in zijn geheel niet plaatsvindt. Alle met de wijziging geïntroduceerde instrumenten ter versterking van de positie van de gemeenteraad (zienswijzen, participatie, uittreding) en ter versterking van de informatievoorziening van de gemeenteraad (actieve informatieplicht, evaluatie) worden dan niet doorgevoerd. Het weigeren van toestemming heeft daarmee vergaande consequenties. Om een dergelijke situatie te voorkomen, zijn uw zienswijzen serieus beoordeeld en, in lijn met de legal opinion van Boels Zanders en Cooperación, waar mogelijk in het thans aan u voorgelegde wijzigingsvoorstel verwerkt.

Kanttekeningen

De mogelijke kanttekeningen liggen besloten in onze hiervoor genoemde argumenten.

Financiën

Dit voorstel brengt geen financiële gevolgen met zich mee.

Communicatie

Verdere communicatie is niet aan de orde.

Vervolgprocedure raad

Indien uw raad toestemming verleent voor het wijzigen van de regeling, zullen wij als college een definitief wijzigingsbesluit nemen conform bijgaand voorgenomen besluit. Een vervolgprocedure in het kader van de implementatie van de Wet gemeenschappelijke regelingen is niet aan de orde voor de gemeenteraad.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

de burgemeester

Twan Beurskens

Antoin Scholten

Bijlagen

1. Ontwerp wijzigingsbesluit BsGW
2. Legal opinion Boels Zanders/Cooperación BsGW

Raadsvoorstel

3. Wijzigingsvoorstel BsGW – track changes
4. Reactienota BsGW (22-11-2023)
5. Reactienota BsGW (30-01-2024)

GEMEENTEBESTUUR

Raadsbesluit

onderwerp Wijziging gemeenschappelijke regeling
Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
Raadsnummer 2024 26
raadsvergadering d.d. 24 april 2024

ons kenmerk 144872
steller G.H.J. Lenssen
telefoonnummer +31 77 3596657
e-mail g.lenssen@venlo.nl
datum 7 februari 2024

De raad van de gemeente Venlo;

gelezen het voorstel van het college van 12-03-2024, registratienummer 144872;
gelet op artikel 61 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en Afdeling 10.2.1 van de
Algemene wet bestuursrecht;

besluit:

Het college van burgemeester en wethouders overeenkomstig artikel 61, vierde en vijfde lid, van
de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen tot het besluiten tot wijziging
van de Gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
(BsGW) overeenkomstig het aan de raad gezonden ontwerpbesluit.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 24 april 2024.

De griffier

De voorzitter

Yvon Geel

Antoin Scholten